

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління персоналом

(факультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник: *Сазонова Тетяна, доцент кафедри менеджменту
ім. І. А. Маркіної, кандидат економічних наук, доцент*

Полтава
2022 / 2023 рр.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Управління персоналом
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Сазонова Тетяна</i> , кандидат економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 488а (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> tetiana.sazonova@pdaa.edu.ua тел. 0669609281 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/sazonova-tetyana-oleksandrivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	Всі спеціальності (крім 073 Менеджмент та 281 Публічне управління та адміністрування)
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни сформувати у здобувачів вищої освіти комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо розроблення та реалізації кадрової політики в сучасних підприємствах, раціонального відбору працівників на посади та формування дієвого трудового колективу, оцінювання та розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань щодо складових ефективності системи управління персоналом в організації, підприємстві; обґрунтування концептуальних засад та методологічних принципів управління персоналом; формування та аналіз стану кадрової політики організації, підприємства; проектування системи управління персоналом та нормативної чисельності працівників кадрової служби підприємства, організації; управління соціальним розвитком трудового колективу; формування успішної команди як соціального утворення; застосування сучасних методів планування та прогнозування потреб у персоналі: організування набору і відбору персоналу в організації,

підприємстві; навчання, підвищення кваліфікації та перекваліфікації працівників на етапі розвитку персоналу організації; управління діловою кар'єрою та службово-посадовим рухом управлінців з метою їх розвитку; атестування персоналу та використання результатів у системі мотивування; оцінювання ефективності та результативності управління персоналом.

Компетентності

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати набуті знання й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійній діяльності.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій

Тема 2. Управління персоналом як соціальна система

Тема 3. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації

Тема 4. Організація набору та відбору персоналу

Тема 5. Формування колективу організації

Тема 6. Згуртованість та соціальний розвиток колективу

Тема 7. Оцінювання персоналу в організації

Тема 8. Управління розвитком і рухом персоналу організації

Тема 9. Мотивування та стимулювання персоналу

Тема 10. Управління процесом вивільнення персоналу

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 годин

Кількість кредитів – 4,0

Форма семестрового контролю – залік

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Зокрема, згідно Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету для здобувачів освіти та інших осіб, що беруть участь в освітньому процесі є гідним:

1. Поважати честь і гідність інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших.

2. Відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальними планами.

3. Активно займатись самостійною роботою, використовуючи методичні посібники, рекомендації викладачів, додатково опрацьовуючи нову літературу, використовуючи всі можливості для отримання необхідних знань.

4. Ефективно розподіляти час на пошук і вивчення матеріалів, необхідних для отримання якісної освіти.

5. Чесно та відповідально готуватись до поточного, підсумкового контролю, атестації докладаючи зусиль до своєчасного виконання всіх завдань.

6. Використовувати в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та посилатися на них.

7. Подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами.

8. У разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звертатись до інших за допомогою, яка є у межах прийняттого тощо.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів академічної доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (табл. 1):

Таблиця 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	написання та опублікування тезисів*	
Тема 1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій	4	4	2	10*	10
Тема 2. Управління персоналом як соціальна система	4	4	2		10
Тема 3. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації	4	4	2		10
Тема 4. Організація набору та відбору персоналу	4	4	2		10
Тема 5. Формування колективу організації	4	4	2		10
Тема 6. Згуртованість та соціальний розвиток колективу	4(2+2)	4	2		10
Тема 7. Оцінювання персоналу в організації	4	4	2		10
Тема 8. Управління розвитком і рухом персоналу організації	4	4	2		10
Тема 9. Мотивування та стимулювання персоналу	4(2+2)	4	2		10
Тема 10. Управління процесом вивільнення персоналу	4	4	2		10
Разом	40	40	20	10*	100

* є необов'язковим, але дає змогу отримати додаткові бали.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Посилкіна О. В., Братішко Ю. С., Кубасова Г. В. Управління персоналом : навч. посіб. Харків : НФаУ, 2015. 517 с.
2. Криворучко О. М., Водолажська Т.О. Управління персоналом підприємства: навч. посібник. Харків : ХНАДУ, 2016. 200 с.
3. Управління персоналом : підручник / за заг. та наук. ред. В. М. Данюка. Київ : КНЕУ; Краматорськ : НКМЗ, 2013. 666 с.
4. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом : навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.
5. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління персоналом : навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2006. 512 с.
6. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Київ : «Кондор». 2003. 296 с.
7. Менеджмент персоналу. Практикум : навч. посіб. / за ред. О. І. Сердюк. Полтава : ПДАА, 2012. 344 с.
8. Михайлова Л. І. Управління персоналом : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
9. Савченко В.А. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 351 с. URL : <http://library.if.ua/books/104.html>
10. Управління персоналом : навч. посіб. / Виноградський М. Д., Беляєва С. В., Виноградська А. М., Шканова О. М. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 504 с.
11. Збрицька Т. П., Савченко Г. О., Татаревська М. С. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. / За заг. ред. М. С. Татаревської. Одеса : Атлант, 2013. 427 с.
12. Хміль Ф. І. Управління персоналом : підручник для студентів вищих навчальних закладів Київ : Академвидав, 2006. 488 с.

Допоміжні:

1. Маркова Н. С. Розвиток персоналу : навч. посіб. Харків : Вид. ХНЕУ, 2012. 256 с.
2. Иванова Т. В. HR-менеджмент современной организации : Методические материалы. Київ : ЦВП, 2015. 264 с.
3. Никифоренко В.Г. Управління персоналом : Навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене та доповнене. Одеса : Атлант, 2013. 275 с.
4. Петюх В.М., Базиліук Б.Г., Герасименко О.О. Управління персоналом: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ : КНЕУ, 2007. 320 с.
5. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.
6. Олійник С. У. Теорія та практика менеджменту персоналу : підручник. Харків : Вид-во НУА, 2013. 376 с.
7. Управління персоналом : навч. посіб. / А. О. Азарова, О. О. Мороз, О. Й. Лесько, І. В. Романець; ВНТУ. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с.
8. Сазонова Т.О., Пасічник Є.М. Роль командного менеджменту в ефективній діяльності підприємства. *Економічний форум*. 2021. Том 1. Вип. 1. С. 147-153.
9. Потапюк І.П., Сазонова Т.О., Лисенко М.І. Конфлікт як загроза менеджменту економічної безпеки підприємства. *Приазовський економічний вісник*. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2021. Вип. № 2 (25). 2021. С. 116-120. URL: <http://rev.kpu.zp.ua/archives>.
10. Сазонова Т.О., Децюра Т. О. Проектний підхід в системі управління персоналом. *Інфраструктура ринку*. 2021. №60. С. 118-122. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/60_2021/24.pdf

11. Сазонова Т. О., Потапюк І. П., Януш В. А. Особливості корпоративної культури організації в сучасних реаліях. *Економічний форум*. 2021. Вип. 4. С. 152-157.

12. Сазонова Т. О., Децюра Т. М. Системний підхід в управлінні персоналом організації в сучасних умовах. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції*, м. Київ, 13 жовтня 2021 року/ редкол. О.С. Волошкіна та ін. К.: ІГТА, 2021. С. 661-663.

13. Сазонова Т. О., Януш В. А. Корпоративна культура підприємства в сучасному бізнес-середовищі. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції*, м. Київ, 13 жовтня 2021 року/ редкол. О.С. Волошкіна та ін. К.: ІГТА, 2021. С. 663-665.

14. Сазонова Т. О., Оливінко А. О. Інноваційні методи управління персоналом. *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки : Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції* (17 листопада 2021 р.). Полтава : ПДАА, 2021. URL: <https://www.pdaa.edu.ua>

15. Сазонова Т. О., Курченко А. Д., Заліпа Т. М. Особливості формування та управління поведінкою персоналу. *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки : Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції* (17 листопада 2021 р.). Полтава : ПДАА, 2021. URL: <https://www.pdaa.edu.ua>

16. Сазонова Т. О., Осташова В. О. Командний менеджмент в системі сучасного управління персоналом. *Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики* : кол. монографія / за заг. ред. проф. І. А. Маркіної. Полтава : ТОВ Сімон, 2017. С. 314-320.

17. Сазонова Т. О., Шульженко І. В. Організаційна культура як фактор формування ефективної діяльності підприємницьких структур. *Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва* : колективна монографія ; за ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2019. С. 166-172.

18. Сазонова Т. О., Сиротюк А. П., Вигівська І. А. Управління конфліктами як складова стратегії управління поведінкою персоналу. *Інфраструктура ринку*. 2018. №23. С. 148-153. URL: <http://www.market-infr.od.ua>

19. Сазонова Т. О., Терно А. І., Ляшенко В. Ю. Управління конфліктами як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2018. №25. С. 432-436. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/74.pdf

20. Сазонова Т. О., Осташова В. О. Система управління розвитком персоналу як важливий елемент менеджменту персоналу сучасного аграрного підприємства. *Наукові розробки, передові технології, інновації* : збірник наукових праць та тез наукових доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції. Прага-Брно-Київ, К.: НДІСР. 2017. С. 235-244.

Інформаційні ресурси:

1. HR Лига Сообщество кадровиков и специалистов по управлению персоналом
URL : <http://hrliga.com/index.php?module=mp/journal>

2. Всеукраїнська асоціація кадровиків. Офіційний сайт: URL :
<http://www.kadrovik.ua/>

3. Газета «Кадри і зарплата». Офіційний сайт: URL :
<http://www.kadrovik.ua/content/gazeta-kadri-i-zarplata>

4. Газета «Персонал Плюс». Офіційний сайт: URL : www.maup.com.ua

5. Гаряча Лінія Кадровика URL : <http://www.facebook.com/mcferkadri>

6. Журнал «Директор по персоналу». Офіційний сайт: URL : www.HR-director.ru

7. Журнал «Довідник кадровика». Офіційний сайт: URL :
http://www.kadrovik.ua/content/dovidnik_kadrovika

8. Журнал «Кадрова практика». Офіційний сайт: URL : <http://www.kadrovik.ua/content/kadrova-praktika-novii-poglyad-na-kadrovu-spravu>
9. Журнал «Кадровик-01». Офіційний сайт: URL : kadrovik01.com.ua/
10. Журнал «Управление персоналом – Украина». Офіційний сайт. URL : <http://www.hrd.com.ua/>
11. Кадровик-онлайн. Офіційний сайт. URL : <http://online.kadrovik.ua/>
12. Професійний портал кадровиків України. Гаряча лінія кадровика. Офіційний сайт: http://kadrovik01.com.ua/mcfr-kadry/our_publications/kadrovik_01/